

بسمه تعالی

معاونت آموزش

دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل بازرس فرآیند تولید گیاهان دارویی ارگانیک

گروه شغلی

فناوری های راهبردی

سلامت، طب ایرانی و گیاهان دارویی

کد ملی آموزش شغل

۶۱۱۲/۲۸/۱

تاریخ تدوین استاندارد : ۹۳/۴/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل: ۶۱۱۲/۷۸/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی :

رئیس گروه برنامه ریزی درسی فناوری های راهبردی : دکتر پوراندخت نیرومند
دکتر محسن بیگدلی - دکتر علیرضا طاهرپور - دکتر محمد انصاری پور - ابوالفضل علیزاده - سید محسن جلالی - شهرام گندابی - نرگس کیانی - عاطفه سادات جلال زاده - زینب وفائی نژاد - حسین امامی - حمیدرضا عصارپور آرانی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل:

- ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب ایرانی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
- سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
- وزارت جهاد کشاورزی
- اعضای هیئت علمی دانشگاه های کشور

فرآیند اصلاح و بازنگری :

در صورت درخواست ستاد گیاهان دارویی و طب ایرانی، دانشگاههای مرتبط و متخصصین و صاحبان نظران مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد و پس از تأیید ستاد گیاهان دارویی و طب ایرانی اعمال گردد.

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۹۷

تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک و رشته تحصیلی	سمت	سابقه کار	پست الکترونیک
۱	محمد شریفی مقدم	کارشناسی ارشد مهندسی کشاورزی	مدیر پروژه	۱۲ سال	Sharifi392003@yahoo.com
۲	محمد رضا شاه پسند	عضو هیئت علمی	مدیر کل دفتر ترویج کشاورزی و منابع طبیعی	۲۵ سال	
۳	عباسعلی نصراللهی	گیاه پزشکی	عضو هیئت علمی سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران - وزارت علوم	۳۴ سال	
۴	معصومه شریفیان	کارشناسی ارشد	عضو گروه تدوین استانداردهای آموزشی	۸	
۵	علی ابراهیمی ورکیانی	کارشناس ارشد	عضو هیئت علمی سازمان تحقیقات کشاورزی	۳۵	
۶	نرگس کیانی	کارشناس	کارشناس دفتر امور مهارت‌های پیشرفته سازمان آموزش فنی و حرفه ای	۴	

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگیها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل:
بازرس فرآیند تولید گیاهان دارویی ارگانیک
شرح استاندارد آموزش شغل:
استاندارد آموزشی مرتبط با شغل بازرس فرآیند تولید گیاهان دارویی ارگانیک از گروه شغلی فناوری های راهبردی سلامت، طب ایرانی و گیاهان دارویی است که دارای شایستگی های مندرج در این استاندارد می باشد.
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : دیپلم حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز : ندارد
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۲۵۴ ساعت - زمان آموزش نظری : ۱۰۵ ساعت - زمان آموزش عملی : ۱۲۵ ساعت - زمان کارورزی : ۲۴ ساعت زمان پروژه : - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵ درصد - عملی : ۶۵ درصد - اخلاق حرفه ای : ۱۰ درصد
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
لیسانس زراعت با دو سال سابقه کار مفید

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

بازرس فرایند تولید گیاهان دارویی ارگانیک ، مجموعه شایستگی ها و توانائی‌های لازم در زمینه کنترل فرآیند و پایش فرآیند تولید گیاهان دارویی ارگانیک شامل معیار عمومی بازرسی ، مقررات اداری ، سیستم کیفیت و معیارها روشهای بازرسی فرآیند ، مستند سازی و گزارش بازرسی را براساس استاندارد های مرجع بر عهده دارد .

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Inspector of organic farming herbs

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

- مشاور تولید گیاهان دارویی ارگانیک
- شایستگی مدیریت تولید گیاهان دارویی ارگانیک
- مدیریت تلفیقی آفات در گیاهان دارویی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

- شایستگی ها / کارها ۱

ردیف	عناوین
۱	معیار های عمومی و مقررات اداری بازرسی
۲	سیستم کیفیت
۳	معیارها روش های بازرسی فرایند
۴	مستند سازی سوابق و گزارش بازرسی
۵	
۶	
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : معیار های عمومی بازرسی ارگانیک ، مقررات اداری
	جمع	عملی	نظری	
	۵۳	۲۴	۲۹	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
		۲		- طبقه بندی استاندارد ها و مقررات ارگانیک
		۲		- استانداردو مقررات فرایندی و محصولی گیاهان دارویی ارگانیک
		۲		- استاندارد ها و مقررات بازرسی و گواهی
		۲		- مقررات حقوقی بازرسی
		۲		- مقررات حسابرسی ، قرارداد ها و مقررات مالی
		۲		- مقررات بیمه و تضمین مسئولیت
		۲		- ساختار اداری و شرح وظایف سازمانی
		۲		- معیارهای عمومی آزمایشگاهها
		۲		- معیارهای عمومی آزمایشات
		۲		- معیارهای عمومی برای فعالیت انواع مختلف بازرسی
		۲		- معیارهای عمومی برای تأیید صلاحیت بازرس
		۲		- معیارهای عمومی برای گواهی محصول
		۱		- معیارهای عمومی برای گواهی اشخاص
		۱		- معیارهای عمومی برای اظهار انطباق
		۱		- استاندارد اصطلاحات عمومی و تعاریف
		۱		- بازرسی و فرایند تایید صلاحیت موسسات بازرسی
		۱		- استاندارد های محصولی ، مقررات و حد مجاز
				- مهارت
		۶		- بازرسی فرآیندها کارکنان ، تسهیلات ، فناوری
		۶		- تجزیه و تحلیل ممیزی ، گواهی ، تعیین صلاحیت رسمی
		۶		- تجزیه و تحلیل سیستم های طبقه بندی و شماره گذاری
		۶		- تجزیه و تحلیل دوره گذر ، فرایند برچسب گذاری

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : معیار های عمومی بازرسی ارگانیک ، مقررات اداری
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
				نگرش :
				- دقت در اعمال بازرسی بر اساس اصول بی طرفی - استقلال ، بی طرفی و درستکاری در تمامی مراحل بازرسی
				ایمنی و بهداشت : - -
			توجهات زیست محیطی : -	

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: استقرار سیستم کیفیت بازرسی
	جمع	عملی	نظری	
	۳۶	۲۰	۱۶	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش:
		۵		- خط مشی، اهداف و تعهدات سیستم کیفیت
		۵		- روشهای اجرایی در سیستم بازرسی
		۲		- سیستم ممیزی داخلی کیفیت
		۲		- سیستمی کنترل مستندات
		۲		- نظامنامه کیفیت شامل اطلاعات
				مهارت:
	۱۰			- طراحی سیستم کیفیت مؤثر، متناسب با نوع، گستره و حجم کاری و مناطق هدف
	۵			- تجزیه و تحلیل فناوری به کار رفته برای ساخت محصولات مورد بازرسی و روشی.
	۵			- تجزیه و تحلیل انحراف های موجود
				نگرش:
				- رفتار مدون در حین بازرسی
				ایمنی و بهداشت:
				-
				توجهات زیست محیطی:
				-

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : تسهیلات ، ابزار و وسایل بازرسی
	جمع	عملی	نظری	
	۴۸	۲۷	۲۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
		۳		- مقررات دسترسی و استفاده از تسهیلات و تجهیزات
		۳		- استاندارد های تسهیلات و تجهیزات
		۳		- نگهداری تجهیزات بر طبق روشهای و دستورالعمل
		۳		- مقررات کالیبراسیون ابزار
		۳		- مقررات خرید و انبار
		۳		- روش های اجرایی مدون در ارتباط با تجهیزات معیوب
		۳		- ثبت اطلاعات مربوط به تجهیزات
				مهارت :
	۱۰			- انتخاب و تعیین ابزار و تجهیزات مناسب
	۱۰			- کالیبراسیون ابزار و تجهیزات
	۷			- انبار و نگهداری ابزار
				نگرش :
				- دقت در انتخاب ابزار و تجهیزات بر اساس روش های بازرسی
				ایمنی و بهداشت :
				-
				توجهات زیست محیطی :
				-

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : روش ها و روش های اجرای بازرسی
	جمع	عملی	نظری	
	۷۵	۴۵	۳۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
		۵		- فنون و روش های اجرایی استاندارد
		۴		- فنون استاندارد نمونه برداری
		۳		- سیستم کنترل قرارداد یا سفارش کار باشد
		۳		- ثبت مشاهدات و یا داده های به دست آمده در حین بازرسی
		۳		- بررسی محاسبات و انتقال داده ها
		۳		- برچسب گذاری
		۳		- مواد و نهاده ها
		۳		- مقررات ردیابی واحد های تولید
		۳		- دستورالعملهای مدونی برای انجام ایمنی در بازرسی
				مهارت :
		۱۰		- جابجایی نمونه ها و اقلامی بایستی مورد بازرسی
		۱۰		- نمونه برداری و آزمایشات
		۱۰		- بازرسی فرایند تولید و آماده سازی
		۵		- بازرسی فرایند بسته بندی ، تبدیل و فراوری ها
		۵		- بازرسی جابه جایی و حمل و نقل
		۵		- کاربرد ها ، چک لیست ها و داده های مرجع
				ایمنی و بهداشت :
				نگرش:
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : مستند سازی سوابق و گزارش بازرسی
	جمع	عملی	نظری	
	۱۸	۹	۹	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
			۳	- سیستمی برای ثبت سوابق.
			۳	- سیستم ارزیابی براساس سوابق
			۳	- امنیت تمامی سوابق و اطلاعات
				مهارت :
		۹		- بازیابی بازرسی در قالب گزارش بازرسی و یا گواهی نامه بازرسی
				نگرش :
				- دقت نظر در خصوص محرمانه بودن تمامی سوابق و اطلاعات -
				ایمنی و بهداشت :
				- -
			توجهات زیست محیطی :	
			-	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	تجهیزات سنجش آفت کش ها	آزمایشگاهی	۱	
۲	تجهیزات سنجش عناصر و فلزات	آزمایشگاهی	۱	
۳	تجهیزات سنجش توکسین ها	آزمایشگاهی	۱	
۴	تجهیزات سنجش هورمونها	آزمایشگاهی	۱	
۵	تجهیزات سنجش نیترات	آزمایشگاهی	۱	
۶	تجهیزات آزمایش خاک	آزمایشگاهی	۱	
۷	تجهیزات آزمایش آب	آزمایشگاهی	۱	
۸	تجهیزات آزمایش گیاه	آزمایشگاهی	۱	
۹	تجهیزات نمونه برداری	آزمایشگاهی	۱	
۱۰	تجهیزات سنجش تراریختگی	آزمایشگاهی	۱	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	مواد سنجش باقیمانده الاینده های شیمیایی	آزمایشگاهی - آموزشی		
۲	ظروف پلاستیکی	آزمایشگاهی		
۳	جعبه نمونه	آزمایشگاهی		
۴	شیشه نگهداری	آزمایشگاهی		
۵	جعبه جمع آوری	آزمایشگاهی		
۶	توری	آزمایشگاهی		
۷	رطوبت سنج	آزمایشگاهی		
۸	کاغذ الگو			
۹	A۴ کاغذ			

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	قفس صحرایی مطالعاتی	آموزشی	۱	
۲	جعبه تشریح	آموزشی	۱	
۳	شیشه نگهداری حشره	آموزشی	۱۵	
۴	جعبه جمع آوری حشره	آموزشی	۳	
۵	توری حشره گیری	آموزشی	۱	
۶	انواع تله	آموزشی	۱۵	
۷	توری	آموزشی	۱	
۸	بینوکولر	آموزشی	۱	
۹	قفس پرورش	آموزشی	۱	
۱۰	لنز ۱۲۰ ایکس	آموزشی	۳	
۱۱	سنج EC	آموزشی	۱	
۱۲	سنج PH	آموزشی	۱	
۱۳	دماسنج	آموزشی	۱	
۱۴	رطوبت سنج	آموزشی	۱	
۱۵	وسایل باغبانی	آموزشی	۱	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	استاندارد و مقررات ارگانیک	محمد شریفی مقدم	-	۱۳۹۱	تهران	شهرداری تهران
۲	کتاب اصول و مبانی ارگانیک	دکتر مهدوی ، کوچکی			مشهد	دانشگاه فردوسی
۳	سند راهبردی ارگانیک	محمد شریفی مقدم		۱۳۸۸	تهران	سازمان تات

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	نشریات و دستورالعمل ها و قوانین سازمان ملی استاندارد	متوالی	متنوع	متنوع	تهران	سازمان ملی استاندارد	انتشارات مختلف مندرج در سایت

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	www.organic.wpb.ir
۲	پرتال سازمان ملی استاندارد ایران
۳	ایفوام